

FIȘA DISCIPLINEI

Îngrijirea vârstnicului – geriatrie, anul universitar 2016-2017**1. Date despre program**

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Științe, Educație fizică și Informatică
1.3	Departamentul	Asistență Medicală și Kinetoterapie
1.4	Domeniul de studii	Sănătate
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studii / Calificarea	Asistență medicală generală / Asistent medical generalist

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei					Îngrijirea vârstnicului – geriatrie						
2.2 Titularul activităților de curs					Prof. univ. dr. Ciucurel Constantin						
2.3 Titularul activităților de laborator					Sef lucrări dr. Săndulescu Camelia						
2.4 Anul de studii		III	2.5 Semestrul		II	2.6 Tipul de evaluare		Examen	2.7 Regimul disciplinei		S / O

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	2	3.2	din care curs	1	3.3	seminar/laborator	1
3.4	Total ore din planul de inv.	28	3.5	din care curs	14	3.6	seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp								ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								4
Tutoriat								4
Examinări								4
Alte activități								
3.7	Total ore studiu individual	22						
3.8	Total ore pe semestru	50						
3.9	Număr de credite	2						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	-
4.2	De competențe	Cunoștințe anterioare necesare: Anatomia omului, Fiziologie normală și patologică, Nursing general, Medicină internă-semiologie, Nutriție și dietetică, Igienă-profilaxie educație sanitară, Urologie, Ortopedie-traumatologie, Etică și aspecte juridice ale profesiei, Radiologie, Comunicare medicală, Medicină de familie și nursing comunitar.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Sală dotată cu calculator, videoproiector și ecran
5.2	De desfășurare a seminarului/laboratorului	Laboratorul disciplinei Echipamente, instrumentar și materiale specifice

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1: Identificarea în condiții de eficiență și eficacitate a nevoilor de îngrijiri generale de sănătate • C2: Acordarea de îngrijiri generale de sănătate • C3: Administrarea tratamentelor conform prescripțiilor medicului • C4: Efectuarea de activități de profilaxie și de educație pentru sănătate
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1: Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare a acestora, etapelor de lucru, timpilor de lucru, termenelor de realizare aferente și riscurilor aferente • CT2: Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei și în relație cu pacientul • CT3: Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on-line etc.) atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Cunoașterea și înțelegerea procesului de îmbătrânire a individului și a populației, a strategiilor de intervenție profilactică asupra persoanelor în vârstă; a procesului de îmbătrânire a populației ca un proces demografic amplu și complex, ce se manifestă prin creșterea ponderii populației vârstnice, vulnerabilă din punct de vedere medical și social,
---------------------------------------	--

	precum si a practicilor actuale de evaluare si îngrijire a vârstnicului; a noțiunilor teoretice esențiale de gerontologie si geriatrie, a progreselor recente si a tendințelor de evoluție din acest domeniu, precum si a modalităților practice de abordare complexă si multidisciplinară a polipatologiei geriatrice; a principalelor indicații, limite si contraindicații pentru asistența medicală specifică a vârstnicilor.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea îmbătrânirii individului ca un proces fiziologic care debutează încă din momentul concepției, antrenând o serie de modificări cantitative si calitative, de natură morfo-funcțională, care se succed de-a lungul vieții, interesând în mod diferit si asincron diferitele aparate si sisteme ale organismului; - familiarizarea cu practicile actuale de evaluare si îngrijire, abordarea multidisciplinară în echipă a vârstnicului; - însușirea cunoștințelor de bază privind necesitatea implementării tehnicilor si metodelor medicale specifice în cadrul serviciilor de asistență medicală si îngrijire a persoanelor vârstnice. - dezvoltarea unui model instrucțional bazat pe înlăturarea barierelor pentru accesul populației vârstnice la serviciile de asistență medicală; - dezvoltarea abilităților de evaluare a statusului funcțional si de elaborare a unui plan terapeutic de îngrijire în concordanță cu nevoile si posibilitățile individuale; - dezvoltarea unui raționament clinic comprehensiv astfel încât prin stabilirea si aplicarea planului de intervenție să fie îndeplinite obiectivele generale si specifice.

8. Conținuturi

8.1. Curs		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Conceptul de bătrânețe, scurt istoric al geriatriei. Bătrânețea ca etapă de vârstă. Date epidemiologice, noțiuni clinice, anatomo-fiziologice, implicații diagnostice în geriatrie-gerontologie. Construcția socială a bătrâneții.	2	Expunerea Dialogul Conversația euristică	Materiale audio-video, Videoproiector, suport documentar
2	Noțiuni de demografie - caracteristici ale dinamicii populației pe glob si în România. Modele explicative ale procesului de îmbătrânire, considerații generale asupra teoriilor îmbătrânirii. Longevitatea – epifenomen rezultat al unei selecții.	2		
3	Criterii de îmbătrânire. Normal si patologic în procesul de îmbătrânire, principalele modificări induse de procesul de îmbătrânire. Relația dintre vârsta biologică si vârsta cronologică si consecințele ei în planul asistenței medicale. Aspecte generale ale patologiei vârstei a treia, principalele sindroame geriatrice.	2		
4	Impactul bolilor cronice ale vârstnicilor asupra individului si asupra societății. Asistența medicală si socială a vârstnicilor. Strategii geriatrice pentru frânarea procesului de îmbătrânire, rolul asistenței medicale în prevenirea îmbătrânirii precoce.	2		
5	Particularități ale asistenței medicale în funcție de tipul patologiei geriatrice. Asistența medicală în geropatologia aparatului locomotor (boala artrozică, osteoporoza, artritele).	2		
6	Asistența medicală în patologia cardio-vasculară a vârstnicului (cardiopatia ischemică, infarctul miocardic acut, hipertensiunea arterială). Asistența medicală în geropatologia aparatului respirator (BPOC, astmul bronic, insuficiența respiratorie).	2		
7	Asistența medicală în patologia geropsihiatrică si geroneurologică. Asistența medicală în geropatologia endocrino-metabolică (obezitatea si diabetul zaharat).	2		
Bibliografie				
<ul style="list-style-type: none">▪ Albu, A., Albu, C., Petcu, I., <i>Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională</i>, Editura Polirom, București, 2001.▪ Antohe, Ileana, Fermesanu, Mirela Carmen (2003), <i>Elemente de nursing clinic</i>, Editura Junimea, Iași.▪ Bălăceanu-Stolnici, C., <i>Geriatrie practică</i>, Editura Medicală Amaltea, București, 1998.▪ Beers, M.H., Berkow, R. (eds), <i>The Merck manual of geriatrics</i>, Merck Research Laboratories, 2016.▪ Bengtson, V. L., <i>Handbook of Theories of Aging</i>, Third Edition, 2016.▪ Bogdan, C., <i>Elemente de geriatrie practică</i>, Editura Medicală, București, 1992.▪ Bogdan, C., <i>Geriatrie</i>, Editura Medicală, București, 1997.▪ Bogdan, C., Stoianovici, Ș., <i>Ghid de nursing geriatic</i>, Editura Zecasin, București, 1997.▪ Ciucurel, C., Iconaru, Elena Ioana, <i>Introducere în gerontologie</i>, Editura Universitaria, Craiova, 2008.▪ Ciucurel, C., <i>Presbiacuzia – între o abordare gerontologică și geriatică</i>, Editura Universitaria, Craiova, 2005.▪ Ciucurel, C., <i>Support de curs</i>, Universitatea din Pitești, 2016.▪ Duda, R., <i>Gerontologie medico-socială</i>, Editura Junimea, Iași, 1980.▪ Fillit, H. M., Rockwood, K., Young, J. B., <i>Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology</i>, 8th Edition, Elsevier, 2016.				

<ul style="list-style-type: none">▪ Florea, Aurelia, <i>Bătrânul în familie, Probleme de geriatrie</i>, Editura I.N.G.G., București, 1998.▪ Ghidrai, O., <i>Geriatrie și gerontologie</i>, Editura Srima, Cluj, 2000.▪ Kunkel, S. R., Whittington, F. J., Brown, J. S., <i>Global Aging – Comparative Perspectives on Aging and the Life Course</i>, Springer Publishing Company, 2014.▪ Marshal, I. M., <i>Asistența socială pentru bătrâni</i>, Editura Alternative, București, 1993.▪ Martin, E.A., McFerran, T., <i>Dicționar de nursing</i>, Editura ALL Educațional, București, 2011.▪ Martin, Eizabeth , <i>Dicționar de medicină</i>, Editura ALL Educațional, București, 2011.▪ Mateescu, R., <i>Bazele fiziologice ale gerontoprofilaxiei</i>, Editura Helicon, Timișoara, 1996.▪ Popescu, C. D., <i>Îmbătrânirea creierului și a sistemului său arterial</i>, Editura Polirom, Iași, 1997.▪ Prada, G. I., <i>Geriatrie și gerontologie</i>, Editura Medicală, București, 2001.▪ Rădulescu, S. M., <i>Sociologia sănătății și a bolii</i>, Editura Nemira, București, 2002.▪ Resnick, B. (eds.), <i>Annual Review of Gerontology and Geriatrics, Optimizing Physical Activity and Function Across All Settings</i>, Volume 36, 2016.▪ Zdrenghea, D., Branea, I., <i>Recuperarea bolnavilor cardio-vasculari</i>, Editura Clusium, Cluj, 1995.				
8.2. Aplicații – Seminar / Laborator		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Rolul asistentului medical în geriatrie si abordarea practicii centrate pe client. Particularitățile semiologiei în geriatrie: efectuarea anamnezei – principalele acuze obiective si subiective, antecedentele heredo-colaterale, personale fiziologice, profesionale si patologice ale subiectului în vârstă, istoricul bolii.	2	Demonstrația Lucrul în grup Explicația	Manechin, instrumentar, echipamente specifice
2	Abordarea pacientului în vârstă, noțiuni de evaluare a vârstnicului. Examenul clinic obiectiv al unui vârstnic, posibilități de evaluare paraclinică. Diagnosticul pozitiv si diferențial în geriatrie.	2		
3	Longevitatea – aspecte teoretice si practice. Bătrânețea ca etapă de vârstă. Etapizarea procesului de îmbătrânire. Conceptul îmbătrânirii „reșuite”.	2		
4	Normal si patologic în procesul de îmbătrânire: criterii de evaluare a procesului de senescență. Criterii de îmbătrânire: îmbătrânirea ortogeră, îmbătrânirea accelerată, îmbătrânirea întârziată. Evaluarea vârstei biologice. Scale de evaluare a vârstei biologice în raport cu vârsta cronologică – aplicații practice. Prezentări de cazuri clinice.	2		
5	Procesul de acordare a asistenței medicale: structură si implementare practică. Particularitățile asistenței medicale în patologia vârstei a treia.	2		
6	Mijloace si tehnici specifice asistenței medicale utilizate în patologia vârstei a treia. Stabilirea nevoilor de îngrijiri de sănătate în afecțiunile aparatelor cardio-vascular si respirator, la vârstnici.	2		
7	Procesul intervențional de asistență medicală în patologia geriatrică psihiatrică, neurologică si endocrino metabolică – studii de caz, tipuri de intervenții, activități si analiza lor.	2		
Bibliografie <ul style="list-style-type: none">• Albu, A., Albu, C., Petcu, I., <i>Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională</i>, Editura Polirom, București, 2001.• Antohe, Ileana, Fermesanu, Mirela Carmen (2003), <i>Elemente de nursing clinic</i>, Editura Junimea, Iași.• Bălăceanu-Stolnici, C., <i>Geriatrie practică</i>, Editura Medicală Amaltea, București, 1998.• Beers, M.H., Berkow, R. (eds), <i>The Merck manual of geriatrics</i>, Merck Research Laboratories, 2016.• Bengtson, V. L., <i>Handbook of Theories of Aging</i>, Third Edition, 2016.• Bogdan, C., <i>Elemente de geriatrie practică</i>, Editura Medicală, București, 1992.• Bogdan, C., <i>Geriatrie</i>, Editura Medicală, București, 1997.• Bogdan, C., Stoianovici, Ș., <i>Ghid de nursing geriatric</i>, Editura Zecasin, București, 1997.• Ciucurel, C., Iconaru, Elena Ioana, <i>Introducere în gerontologie</i>, Editura Universitaria, Craiova, 2008.• Ciucurel, C., <i>Presbiacuzia – între o abordare gerontologică și geriatrică</i>, Editura Universitaria, Craiova, 2005.• Duda, R., <i>Gerontologie medico-socială</i>, Editura Junimea, Iași, 1980.• Fillit, H. M., Rockwood, K., Young, J. B., <i>Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology</i>, 8th Edition, Elsevier, 2016.• Florea, Aurelia, <i>Bătrânul în familie, Probleme de geriatrie</i>, Editura I.N.G.G., București, 1998.• Ghidrai, O., <i>Geriatrie și gerontologie</i>, Editura Srima, Cluj, 2000.• Kunkel, S. R., Whittington, F. J., Brown, J. S., <i>Global Aging – Comparative Perspectives on Aging and the Life Course</i>, Springer Publishing Company, 2014.• Marshal, I. M., <i>Asistența socială pentru bătrâni</i>, Editura Alternative, București, 1993.• Martin, E.A., McFerran, T., <i>Dicționar de nursing</i>, Editura ALL Educațional, București, 2011.• Martin, Eizabeth , <i>Dicționar de medicină</i>, Editura ALL Educațional, București, 2011.• Mateescu, R., <i>Bazele fiziologice ale gerontoprofilaxiei</i>, Editura Helicon, Timisoara, 1996.				

- Popescu, C. D., *Îmbătrânirea creierului și a sistemului său arterial*, Editura Polirom, Iași, 1997.
- Prada, G. I., *Geriatric și gerontologie*, Editura Medicală, București, 2001.
- Rădulescu, S. M., *Sociologia sănătății și a bolii*, Editura Nemira, București, 2002.
- Resnick, B. (eds.), *Annual Review of Gerontology and Geriatrics, Optimizing Physical Activity and Function Across All Settings*, Volume 36, 2016.
- Zdrengea, D., Branea, I., *Recuperarea bolnavilor cardio-vasculari*, Editura Clusium, Cluj, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

Competențele dobândite la disciplină permit absolvenților să lucreze ca asistent medical generalist

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris	40%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezență	Înregistrare prezență laborator	10%
	Testare continuă pe parcursul semestrului	Probă practică	20%
	Testare periodică	Lucrare de verificare – întrebări teoretice și studiu de caz	20%
	Rezolvarea temelor de casă – referate	Probă orală – prezentarea temei de casă	10%
10.6 Standard minim de performanță	Îndeplinirea activităților de laborator absolut obligatorii. Promovarea evaluării finale – obținerea unui punctaj care să depășească jumătate din punctajul alocat evaluării finale.		

Data completării:
26 septembrie 2016

Titular de curs,
Prof. univ. dr. Constantin Ciucurel

Titular de laborator,
Sef lucrări dr. Săndulescu Camelia

Data aprobării în Consiliul departamentului,
28 septembrie 2016

Director de departament,
(prestator)
Prof. univ. dr. Constantin Ciucurel

Director de departament,
(beneficiar),
Prof. univ. dr. Constantin Ciucurel